

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 150/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen omaishoidon tuen korottamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Johanna Karimäen /vihr. ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 150/2016 vp:

Mitä hallitus tekee omaishoitajien tuen parantamiseksi, hoitopalkkion korottamiseksi, omaishoitajien vapaapäivien turvaamiseksi sekä omaishoitajaa tukevien palvelujen parantamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelmaan kuuluu merkittävä voimavarojen lisäys omaishoidon kehittämiseen. Painopisteenä on omaishoitajien jaksamisen tukeminen. Omaishoitajien jaksamisen kannalta avainasemassa ovat omaishoitoa tukevat palvelut ja omaishoitajien mahdollisuus vapaisiin.

Hallitus on varannut omaishoidon ja perhehoitajien vapaiden kehittämiseen pysyvää valtion lisämäärärahaa noin 50 miljoonaa vuonna 2016 ja 75 miljoonaa euroa vuodesta 2017 alkaen. Omaishoitoon osoitettavan valtion lisärahoituksen käyttö omaishoidon tukemiseen varmistetaan lainsäädännön muutoksilla.

Suunnitellut lakiuudistukset laajentaisivat omaishoitajien lakisääteisen vapaan koskemaan kaikkia omaishoitajia, jotka ovat tehneet kunnan kanssa omaishoitosopimuksen. Omaishoitaja ja kunta voisivat jatkossa sopia lakisääteisen vapaan jaksotuksesta nykyistä joustavammin, jotta entistä useammat omaishoitajat voisivat hyödyntää oikeutensa vapaaseen tarpeidensa ja toiveidensa mukaan. Omaishoitaja voisi sopimuksen perusteella pitää lakisääteisen vapaansa myös useissa alle vuorokauden jaksoissa. Lisäksi lakiin on tarkoitus sisällyttää omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset sekä omaishoitajien valmennus tehtäväänsä. Muiden kuin omaishoitosopimuksen tehneiden omaishoitajien mahdollisuutta vapaaseen parannettaisiin sosiaalihuoltolakiin tehtävällä uudistuksella. Suunnitellut uudistukset tarkoittavat kunnille uusia tehtäviä, joihin osoitetaan kuitenkin 100 prosentin valtionosuus.

Hallituksen kärkihankeen Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa toimenpiteet tukevat osaltaan uuden lainsäädännön toimeenpanoa. Hankkeessa kehitetään, levitetään ja juurrutetaan lasten, työikäisten ja iäkkäiden omaishoidon hyviä toimintamalleja. Hankesuunnitelmaan sisältyy eri-ikäisten omaishoitajien valmennuksen, hyvinvointi- ja terveystarkastusten, omaishoitajien ja hoidettavien kuntoutuksen sekä omaishoitajien sijaistusvaihtoehtojen kehittäminen ja lisääminen. Tarkoituksena on myös tukea alueellisten omais- ja perhehoidon keskusten perustamista.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 150/2016 vp

Ruotsissa maksetaan sairausvakuutuksesta päivärahaa (närståendepenning) henkilölle, joka jää hoitamaan omaistaan tai läheistään tämän sairastuttua vakavasti. Tänä vuonna toteutettavan valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoimintaan kuuluvan selvityksen perusteella voidaan arvioida, olisiko Suomeen tarpeen luoda vastaavantyyppinen järjestelmä kuin Ruotsissa on käytössä.

Omaishoitajien hoitopalkkioita koskevia lainmuutoksia ei ole suunnitteilla tällä hallituskaudella. Sote-uudistus tulee osaltaan yhtenäistämään hoitopalkkioiden perusteita ja tasoa sekä muita omaishoidon tukeen liittyviä käytäntöjä ja lisäämään siten eri puolilla maata asuvien omaishoitajien ja hoidettavien yhdenvertaisuutta.

Helsingissä 5.4.2016

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula